

VINT-I-QUATRENA CAMINADA

Iniciem la caminada a les instal·lacions de la fàbrica Knauf, dedicada a la fabricació de plaques de guix laminat. Creuem la carretera de Berga i comencem a pujar per la pista forestal que mena al petit veïnat de Sant Lleï de Casabella. Aviat comencem a tenir unes bones panoràmiques de la vila de Sant Llorenç.

Amb poca estona arribem al bonic indret de l'ermita romànica de Sant Lleï de Casabella que ens queda enlairada a la nostra dreta. Està situada a 987 m d'altitud i fou construïda entre els segles XI i XIII. Consta de l'església pròpiament dita, un porxo i un cementiri. Orientada a l'est, és d'una sola nau amb un absis quadrat i dues capelles laterals. La portalada és l'element més destacable de l'edifici. És a la façana nord, sota el porxo. Té un arc de mig punt format per vuit grans dovelles. Sota mateix de l'ermita, cap a la banda de llevant s'hi aixeca el mas de Cal Calot i cap al nord-oest, a l'altre costat d'unes feixes, podem albirar la gran masia de Casabella. La pista creua el collet d'aquest petit veïnat i el camí es torna a fer costerut. Aviat deixem la pista per seguir per l'antic camí que puja per una solana del bosc. Quan tornem a entroncar amb la pista tenim una bona panoràmica de la vall de Lord. Ara iniciem la pujada cap a la collada del Jou, primer per pista i més endavant per uns panoràmics corriols. Arribats al final de la pujada trobem un cartell indicador. Tenim la Vall de Lord als nostres peus amb Sant Llorenç de Morunys al centre de la vall i les aiguës de l'embassament de la Llosa del Cavall encaixades entre alts quers. Un cop esplanats amb aquestes panoràmiques continuem el camí tot planejant i deixem les poques parets que queden de la casa del Jou una mica ensotada a la nostra dreta.

PRIMER CONTROL

Som a la Collada del Jou, situat en un lloc estratègic. Les vistes tant cap al nord com cap al sud són majestuoses. Cap al nord, destaca la Serra del Verd que té un aire d'alta muntanya pirinenca. Als seus peus un conjunt de masos disseminats formen el veïnat de les Valls de la Pedra. Passada aquesta collada iniciem l'antic camí que ens ha de portar prop de la casa dels Forats. Primer voltrem els antics camps de conreu del Jou i més endavant ens endinsem en un bosc de pi roig i alzines. Perdem una mica d'altura fins que ens toquem amb un amagat racó en què unes poques generacions anteriors a la nostra s'hi van deixar moltes suors i treballs. Som a l'indret dels Forats. La casa dels Forats no la veurem perquè, encara que propera, queda amagada darrere unes alzines. Aquesta casa fou habitada fins l'any 1959. La Remei, que viu actualment a Sant Llorenç de Morunys, tenia 31 anys, quan, juntament amb els seus pares i germà varen tancar definitivament la seva porta. En aquesta arcerada solana, plena de feixonets esglaonats, hem recuperat el camí, força costerut, que puja per la Canal dels Forats. Tot pujant per aquesta canal passarem per les restes de dues antigues cases que aprofitaven la cinglera embaumada per bastir part de les seves estances. Són les cases de Cal Gallinot primer i Cal Guenyo més amunt. Fa molts anys que foren deshabitades però, temporalment, durant la passada guerra civil serviren d'amagatall a un grapat de persones. I és que l'indret és amagat i molt arrecerat. Hem intentat recuperar bona part del camí que les comunicava. Aquest indret de ben segur que no us deixarà indiferents. Un cop visitades emprenem el darrer tram de la canal fins arribar a una colladeta ja envistes a la vall de la Coma. Continuem pujant per la Serra de Pratformiu per terreny agrest i amb bones panoràmiques. A la nostra dreta, molt enfonsada ens queda la vall del torrent dels Forats. Aquí també hem recuperat un tram del camí que estava del tot perdut. Aquest camí la gent del país el coneix amb el nom del camí de les Gargantes. A poc a poc anem guanyant alçada pel mig d'un bosc de pi roig que ens enlaira fins ben a prop del cap de la serra. Després d'una curta baixada arribem al Clot del Barató, amb unes antigues feixes que han estat engolidas pel bosc. Aquestes eren menades pels estadants de la casa El Campàs de la qual només en queda un petit munt de rocs. Després d'una curta pujada hi passem a tocar. Ara seguim el camí que comunicava aquesta casa amb el veïnat de Pratformiu. Es tracta d'un bon camí, amb alguns trams amb unes dilatades panoràmiques. Als nostres peus ens queda la càutica solana del torrent dels Forats coneguda per la gent de la contrada com la solana de la Cigrona, nom que agafa d'una gran balma que queda amagada vall avall. El camí aviat arriba al bonic pla de Pratformiu. Passem pel costat de la casa més important, Cal Gallina, i de seguida arribem a l'abundosa font de Pratformiu.

SEGON CONTROL

Pratformiu és un veïnat que pertany al municipi de la Coma i la Pedra i malgrat la seva actual solitud havia comptat amb un bon nombre d'habitats que enumerem tot seguit: Cal Gallina, a sobre la font, els Porxos i Cal Quelot, en un estat de conservació bastant precari, Ca l'Arabé amb la teulada nova i ja només un munt de rocs escampats és el que queda de

la Solana, Cal Martí Negre, Cal Casanell, Cal Paulino, Cal Tossa, Cal Barjola, Cal Palanca, Cal Faba, Cal Flaquer, Cal Banelles, Cal Farrassó i Cal Polsaguera. Un cop esmorzats i ben reposats iniciem la segona part de la caminada trespant pel mig dels prats fins que creuem el pontarró d'entrada a aquest pla, davant mateix de Ca l'Arabé que ens queda una mica enfilat a la dreta. Deixem el camí que baixa per la vall dels Forats i pugem per la pista de terra. Aviat arribem als planells on hi havia hagut l'edificació el Castell de la qual en queda ben poca cosa. Passat aquest indret deixem la pista i ens endinsem per un camí secundari que aviat es converteix en sender i que ens porta a dalt de l'aèria careneta dels Espadats. Tenim enfonsada a la nostra dreta la vall dels Forats. Podem observar a la seva solana l'arrodonida Esplugu Roja i més avall, una mica més amaga la gran balma de la Cigrona. Anem perdent altura amb una àmplia vista sobre la planúria de Sant Llorenç amb el serrat de les Roques al seu darrere i la mola de Lord més enllà. Més amunt el Tossal del Codó amb el seu mirador i després de Coll de Jou el pendent es redreça fins assolir el cim de les Morreres, el contrafort més septentrional de l'allargada i suau Serra del Port del Comte on podem observar, més al nord, les ondulacions de la Bòfia i els tres cimals principals, el Pedró dels Quatre Batlles, l'Estivella i la Tosa Pelada, els tres s'acosten als 2400 m d'alçada. Estarem tan embadalits de les panoràmiques que sense adonar-nos-en arribarem a un petit clot on hi ha bastida la casa del Coviers, sense teulada i força malmesa. Passem uns aiguamolls i aviat arribem a l'entorn dels camps de Cap de Balç.

TERCER CONTROL

Aquí enllacem amb el sender GR-1 que baixa per l'important grau de Cap de Balç. Estem seguint el camí ral que comunicava la Vall de Lord amb la vall de Gósol. Podrem observar encara alguns trams empedrats. A poc a poc per aquest ben dissenyat camí anem perdent altura. Passem per la Marrada Gran i arribem a l'indret de la Creu de l'Agustí o de la Xinxes, que commemora la mort d'un veí de la casa del Jou. Actualment la petita creu de fusta està força malmesa. Una mica més avall, a l'esquerra del camí hi ha el Forat del Gall, un petit forat per on en èpoques hivernals hi surt un aire reescalfat. El camí surt a una malmesa pista que seguim un curt tram. Aviat la deixem per continuar per un caminet que per una solana de roures i alzines ens porta fins davant la casa de la Vilella, actualment deshabitada. Aquest mas està constituït per una antiga torre de guaita, de les que tant abunden en aquestes contrades, amb espitlleres i finestres pròpies d'un edifici fortificat. Aquesta antiga torre fou reformada amb edificacions posteriors que conformaren l'estructura actual de la casa. Adossada, a la dreta de la casa, hi ha la petita capella de Sant Ramon o del Roser, en un mal estat de conservació. És molt reduïda i està coberta amb volta de canó. Pertany a la parròquia de Castelltort, en el terme municipal de Guixers, tot i que abans depenia de Sant Serni de la Pedra. Seguim baixant per trams de pista i trams de sender fins arribar al fons de la Rasa de la Vilella on per pista arribem a la collada de la Portella on trobem el camí asfaltat d'accés a les explotacions de guix de Coll de Berla. Des d'aquest indret es té una bona panoràmica de l'ermita de Sant Lleï de Casabella i de la casa de Cal Calot. Passada la Portella ben aviat deixem el camí asfaltat per seguir per l'antic camí que baixa suau-ment per un bosc de pinassa i alzina que desemboca de nou al camí asfaltat.

QUART CONTROL

Deixem finalment el camí asfaltat i per una pista de terra arribem al Torrent del Guixar on a la mateixa llera hi ha l'abundosa font del mateix nom. Ara entrem a la zona del Guixar, un indret amb molta història. Estem en un dels indrets més importants de l'explotació, a petita escala, dels jaciments de guix de la vall de Lord. Es produeix des de l'Edat Mitjana. Això comporta que dins l'àmbit d'aquest territori hagin sorgit des del segle XII fins al XIX una gran varietat de tècniques de treball d'aquest material, adaptades al procés constructiu pròpiament dit (execució de parets, envans, baranes, paviments) o al desenvolupament d'elements decoratius (portalades, cornises, capitells, mènsules, claus de volta i enteixinats als sostres) que, a través de la tradició artesanal del guix emmotllat, varen proliferar de forma exhaustiva a l'entorn, adornant tant edificis públics com privats. Durant aquest tram de recorregut podreu veure alguns dels antics forns de guix. Un cop fet aquest petit recorregut per la història sortim de nou a la pista de Sant Lleï de Casabella que hem seguit a l'inici d'aquesta caminada. Ara però la seguim en sentit contrari i amb poca estona arribarem de nou a les instal·lacions de la fàbrica Knauf que fou inaugurada l'any 1991.

CINQUÈ CONTROL

Haureu fet una mica més de tretze quilòmetres. Nosaltres ho hem fet amb unes quatre hores. Esperem que la caminada sigui del vostre grat i que us emporteu un bon record d'aquests racons tan bonics de la nostra vall.

Que tingueu bona Pasqua!!

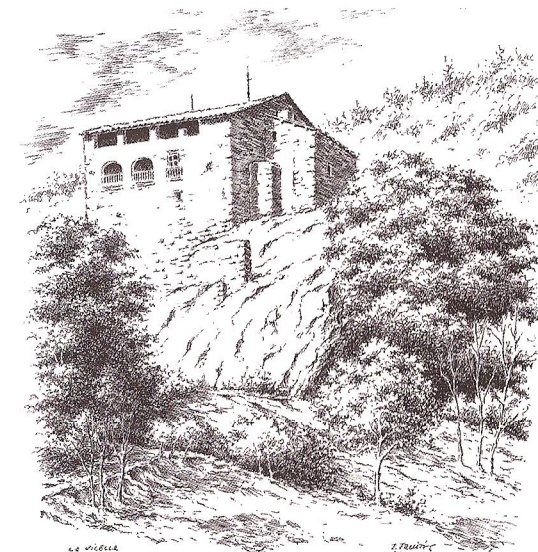
24a CAMINADA POPULAR

Vall de Lord

Dissabte, 26 de març de 2016

Sortida: Fàbrica Knauf (Guixers)

Hora: de 8 a 9 del matí

Fàbrica Knauf · Sant Lleï · El Jou ·
Canal dels Forats · Camí de les Gargantes · Pratformiu ·
Els Coviers · La Vilella · El Guixà · Fàbrica Knauf

Inscripcions:

*Divendres 25, a l'Oficina de Turisme de la Vall de Lord, de 5 a 8 de la tarda

*Dissabte 26, al lloc de la sortida a partir de 2/4 de 8

Preu: 8 euros

Km aproximats: 13,4

Organitza:

A. E. JA ARRIBAREM - CLUB
www.jaarribaremclub.com

SALUTACIÓ

Enmig d'aquesta immensa naturalesa que defineix la Vall de Lord, s'amaguen sorpreses inaudites que ens transportaran a temps llunyans i ens reescriuran un petit bocí d'història. Des de fa segles, aquestes terres han albergat un mineral de gran utilitat: el guix. Aquest ha estat el responsable d'escriure una bona part del passat en els edificis d'aquesta vall, però també ens està escrivint el present. Durant el segle XVI, els antecessors d'aquesta vall ja extreien guix d'aquestes contrades per la construcció i la realització de sostres de cases i esglésies, i així s'ha continuat fent fins als nostres dies.

Hem tingut una gran sort, perquè és aquesta immensa naturalesa, la que ens ha salvaguardat detalls d'aquest passat tals com alguns forns de guix adossats a la seva pedrera. Tingueu doncs vosaltres també, la sort de recórrer els seus infinits camins i indrets i redescobrir-ne així, el seu passat.

Molt bona caminada a tothom!

Han col·laborat

Ajuntament de Sant Llorenç de Morunys

Ajuntament de La Coma i La Pedra

Ajuntament de Guixers

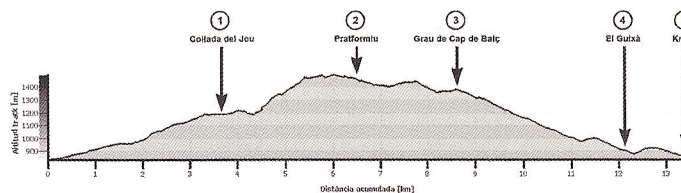

Associació de Turisme de la Vall de Lord

PROTECCIÓ CIVIL
REMER - BERGUEDÀ

Imprenta Figueras - Paper ecològic

DISTÀNCIA I TEMPS PREVIST ENTRE CONTROLS				
	Distància	Temps		
Sortida-Control 1	3,6 km	1 h. i 15 min.	Collada de Jou	
Control 1-Control 2	3,2 km	1 h. i 30 min.	Pratformiu	
Control 2-Control 3	1,8 km	30 min.	Grau de Cap de Balç	
Control 3-Control 4	3,5 km	1 h.	El Guixà	
Control 4-Control 5	1,3 km	20 min.	Fàbrica Knauf	
TOTAL	13,4 km	4 h. i 30 min.		

ADVERTIMENTS:

1. El camí estarà marcat amb cintes i fletxes.
2. L'organització no es fa responsable dels accidents que es puguin produir en el recorregut d'aquesta caminada.
3. Si decidiu, pel motiu que sigui, abandonar la caminada, notifiqueu-ho al control més proper, al més aviat possible.
4. Les deixalles dipositeu-les a les bosses que trobareu a cada control.
5. Si us acompanya algun gos, porteu-lo lligat.
6. Hi haurà servei d'escombres que tancarà la caminada i recollirà els senyals.
7. Amb la finalitat de facilitar les tasques dels diferents controls l'hora màxima d'arribada serà a **2/4 de 3 de la tarda**.